

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000927

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-03-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зінченко Віктор Михайлович

2. VIKTOR ZINCHENKO

Кваліфікація: 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5439-8267

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 14.01.01 Акушерство та гінекологія

Дата захисту: 16-09-2022

Спеціальність за освітою: 222 Медицина

Місце роботи здобувача: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 086

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.48

Тема дисертації:

1. Синдром полікістозних яєчників у дівчат-підлітків пубертатного періоду: діагностика та тактика лікування
2. Syndrome of polycystic ovaries for the girlsteenagers of pubertal period: diagnostics and tactic of treatment

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена підвищенню ефективності лікування синдрому полікістозних яєчників у дівчат пубертатного періоду на підставі вивчення клініко-ехографічних та ендокринологічних особливостей, а також удосконалення алгоритму діагностичних та лікувальнопрофілактичних заходів. Для вирішення поставленої мети були визначені наступні завдання: встановити провідні фактори ризику та структуру причин розвитку синдрому полікістозних яєчників у пубертатному періоді; представити особливості дизгормональних порушень у дівчат із синдромом полікістозних яєчників у пубертатному періоді; з'ясувати клінічні особливості, частоту та структуру порушень менструальної функції у дівчат пубертатного періоду з синдромом полікістозних яєчників; оцінити результати ехографічного та доплерометричного дослідження, типи побудови яєчників у підлітків з синдромом полікістозних яєчників у пубертатному періоді; вивчити порівняльні аспекти використання комплексного фітопрепарату та гормональної корекції у різних режимах

використання у дівчат пубертатного періоду із синдромом полікістозних яєчників; встановити прогностичні критерії ефективності різних методів лікування синдрому полікістозних яєчників у дівчат пубертатного періоду. Об'єкт дослідження – функціональний стан яєчників. Предмет дослідження – перебіг пубертатного періоду. Методи дослідження – клінічні, ендокринологічні, ехографічні, доплерометричні, морфологічні та статистичні. Установлено нові аспекти патогенезу синдрому полікістозних яєчників у пубертатному періоді, які полягають у підвищенні рівня лютеїнізуючого гормону та тестостерону при одночасному зниженні вмісту тестостерон-естрогензв'язуючого глобуліну, а рівень фолікулостимулюючого гормону і естрадіолу не змінюється. Показано, що у структурі провідних причин розвитку синдрому полікістозних яєчників у пубертатному періоді супутні соматичні дизгормональні та дизметаболічні порушення складають 42,9%, а у 57,1% – наявність генітальної патології та обтяжена спадковість захворювань репродуктивної системи. Представлено, що для синдрому полікістозних яєчників у пубертатному періоді характерно трьохкратне асиметричне збільшення об'єму яєчників, гіперваскуляризації стромы зі збільшенням максимальної артеріальної швидкості та індексу резистентності, варикозного розширення судин параметрія (42,5%) і аркуатних вен матки (38,8%). Ехографічно виділено два типи будови яєчників – «рівнокаліберний» (57,5%) з тим, що має в своєму розпорядженні фолікулів діаметром ≈ 6 мм за всім обсягом ізоехогенної стромы і «різнокаліберний» (42,5%) з наявністю фолікулів діаметром від 2 до 8 мм без видимого лідера і групування в зрізі. Отримані дані дозволили науково обґрунтувати необхідність удосконалення алгоритму діагностичних та лікувально-профілактичних заходів у дівчат із синдромом полікістозних яєчників у пубертатному періоді. Вивчено порівняльні клініко-анамнестичні, ендокринологічні та ехографічні особливості синдрому полікістозних яєчників у дівчат пубертатного періоду із врахуванням віку та причин розвитку. Показано порівняльні аспекти різних методів лікування синдрому полікістозних яєчників у дівчат пубертатного періоду, а також їх вплив на ендокринологічні, ехографічні та гемодинамічні зміни функціонального стану яєчників у динаміці лікування. Удосконалено та впроваджено алгоритм діагностичних та лікувально-профілактичних заходів у дівчат пубертатного періоду із синдромом полікістозних яєчників. Планування і проведення всіх досліджень виконано за період з 2017 по 2021 рр. Автором проведено клініко-лабораторне і функціональне обстеження 160 дівчат пубертатного періоду, з яких 140 були із синдромом полікістозних яєчників. 80 дівчат отримували різні методи (гормональний та негормональний) лікування. Контрольну групу склали 20 дівчат без патології яєчників. Самостійно зроблений забір і підготовка біологічного матеріалу. Автором написано всі розділи дисертації, сформульовані висновки, удосконалено алгоритм лікувально-профілактичних заходів. Автором виконано статистичну обробку отриманих результатів. Матеріали, отримані в дисертації, викладені в наукових працях, опублікованих самостійно, а також в тій частині актів впровадження, які стосуються науково-практичної новизни. За темою дисертації опубліковано 7 наукових робіт, з яких 5 – статті в наукових виданнях, рекомендованих МОН України, 2 тез – в матеріалах конференцій.

2. Dissertation work is devoted to the increase of efficiency of treatment of syndrome of polycystic ovaries for the girls of pubertal period on the basis of study of clinical and echographic and endocrinology features, and also improvement of algorithm of diagnostic and treatment-and-preventive measures. For the decision of the put purpose the followings tasks were certain: to set the leading factors of risk and structure of reasons of development of syndrome of polycystic ovaries in a pubertal period; to present the features of dyshormonal violations for girls with syndrome of polycystic ovaries in pubertal period; to find out clinical features, frequency and structure of violations of menstrual function for the girls of pubertal period with syndrome of polycystic ovaries; to estimate the results of echographic and doppler researches, types of structure of ovaries for teenagers with syndrome of polycystic ovaries in a pubertal period; to learn the comparative aspects of the use of complex phytotherapy and hormonal correction in the different modes of the use for the girls of pubertal period with syndrome of polycystic ovaries; to set the prognostic criteria of efficiency of different methods of treatment of syndrome of polycystic ovaries for the girls of pubertal period. A research object is the functional state of ovaries. Article of research is motion pubertal period. Research methods – clinical, endocrinological, echographical, doppler, morphological and statistical. The new aspects of pathogeny of syndrome of polycystic ovaries in pubertal

period, which consist in the increase of level of luteinizing hormone and testosterone at the simultaneous decline of content of testosterone-estrogen-binding globulin, are set, and the level of follicle-stimulating hormone and estradiol does not change. It is rotined that in the structure of leading reasons of development of syndrome of polycystic ovaries in pubertal period concomitant somatic dyshormonal and dysmetabolic violations are 42.9%, and in 57.1% is a presence of genital pathology and burdened heredity of diseases of the reproductive system. It is presented, that for syndrome of polycystic ovaries in a pubertal period characteristically three-multiple asymmetric increase of volume of ovaries, hypervascularization of stroma with the increase of high arterial speed and index of resistance, varicose expansion of vessels of parametrium (42.5%) and arcuate veins of uterus (38.8%). Are two types of structure of ovaries selected echographically – «equade-calibre» (57.5%) with that which has in the order of follicles diameter ≈ 6 mm on all volume of isoechoic stroma and «different-calibre» (42.5%) with the presence of follicles diameter from 2 to 8 mm without a visible leader and grouping in a cut. Findings allowed scientifically to ground the necessity of improvement of algorithm of diagnostic and treatment-and-preventive measures for girls with syndrome of polycystic ovaries in pubertal period. The comparative are studied clinical-anamnestic, endocrinology and echographic features of syndrome of polycystic ovaries for the girls of pubertal period recognition age and reasons of development. The comparative aspects of different methods of treatment of syndrome of polycystic ovaries are rotined in the girls of pubertal period, and also their influence on endocrinology, echographic and haemodynamic changes of the functional state of ovaries in the dynamics of treatment. The algorithm of diagnostic and treatment-and-preventive measures is improved and inculcated for the girls of pubertal period with syndrome of polycystic ovaries. Planning and leadthrough of all researches is executed for period from 2017 on 2021 It is conducted an author clinical laboratory and functional inspection 160 girls of pubertal period, from what 140 were with syndrome of polycystic ovaries. 80 got the different methods (hormonal and unhormonal) of treatment. 20 girls without pathology of ovaries made a control group. Independently done fence and preparation of biological material. An author all sections of dissertation, formulated conclusions, are written with, the algorithm of treatment-andpreventive measures is improved. An author is execute statistical treatment of the got results. Materials of candidate for a degree set out in scientific labours, published independently, and also in that part of acts of introduction, which touch scientific and practical novelty. On the topic of candidate's dissertation the 7 advanced studies are published, from what 5 are the articles in the scientific ratified editions of 2 theses – in materials of conferences.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- 1. Зінченко В.М. Актуальные аспекты патологии яичников в пубертатном периоде. Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. 2016;27(2):108–13
- 2. Зінченко В.М. Корекція оваріальної дисфункції в пубертатному періоді у дівчат, народжених з великою масою тіла. Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. 2017;28(1):138–48.
- 3. Зінченко В.М. Сучасні аспекти новоутворень яєчників у дівчатпідлітків. Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. 2017;28(2):89–93
- 4. Зінченко В.М. Підвищення ефективності діагностики та лікування пухлин яєчників у дівчат пубертатного періоду. Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. 2017;28(3):86–92.

- 5. Salmanov A.G., Zinchenko V.M., Manzhula L.V., Voloshyn O.A. Impact of infectious diseases on pubertal timing in ukrainian girls: results a multicenter study. Wiad Lek. 2021;74(10 p.1):2392–9.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U006095

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вдовиченко Юрій Петрович
2. YURII VDOVYCHENKO

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5768-0973

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заболотнов Віталій Олександрович
2. Vitalii Zabolotnov

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8901-6209

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський медичний інститут Житомирської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02011284

Місцезнаходження: вул. Велика Бердичівська, 46/15, Житомир, Житомирський р-н., 10002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литвак Олена Олегівна

2. Olena Lytvak

Кваліфікація: д. мед. н., професор, старший науковий співробітник, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5362-670X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна наукова установа "Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини" Державного управління справами

Код за ЄДРПОУ: 05415786

Місцезнаходження: вул. Верхня, буд. 5, Київ, 01014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державне управління справами

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Суханова Ауріка Альбертівна

2. Aurika Sukhanova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0482-2653

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вітюк Алла Дмитрівна

2. Alla Vitiuk

Кваліфікація: д. мед. н., доцент, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0550-7196

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57215126451

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Романенко Тамара Григорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Романенко Тамара Григорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Серьогіна Наталія Олексіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна